

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
P. VERLOREN VAN THEMAAT
FREMSAT DEN 26. MAJ 1982 ¹

Høje Domstol.

Indledende bemærkninger

I den sag, som jeg i dag skal tage stilling til, drejer det sig endnu engang om kvotasystemet for stålproduktionen i henhold til beslutning nr. 2794/80 af 31. oktober 1980 (EFT L 291 af 31. 10. 1980, s. 1). Da kvotasystemet er kendt fra en række andre sager, og da de væsentligste bestemmelser også blev omtalt i retsmøderapporten, er det ikke nødvendigt, at jeg nu gør nærmere rede for systemet.

I medfør af artikel 3 i beslutning nr. 2794/80 (jf. stævningens bilag 1) modtog sagsøgeren — en tysk stålvirksomhed — i overensstemmelse med systemet Kommissionens meddelelse af 6. april 1981. I meddelelsen var anført de referenceproduktioner, som var lagt til grund for andet kvartal 1981, samt de produktionskvoter, man var nået frem til ved anvendelsen af reduktionssatserne i henhold til beslutning nr. 664/81 af 13. marts 1981 (EFT L 69 af 14. 3. 1981, s. 22), som gjaldt for nævnte kvartal. I meddelelsen blev det om referenceproduktionerne blot oplyst, at de var tilpasset i medfør af artikel 4 i beslutning nr. 2794/80. Under sagen er det blevet oplyst, at der var sket tilpasning efter artikel 4, nr. 3, det vil sige under hensyntagen dels til den gennemsnitlige udnyttelsesgrad af sagsøgerens valseværk for

varmtvalsede bredbånd i Bremen fra juli 1977 til juni 1980, dels til den gennemsnitlige udnyttelsesgrad af samme anlæg i de andre virksomheder i Fællesskabet i 1977, 1978 og 1979. Kommissionen var her — jeg skal senere komme ind på enkeltheder — gået ud fra den størst mulige produktion, som sagsøgeren i et spørgeskema havde angivet til 4 260 000 ton for 1980 (medens der i spørgeskemaet for det forudgående år var tale om en produktion på højst 3 770 000 ton).

Den 15. maj 1981 har sagsøgeren indbragt denne beslutning for Domstolen. Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at den i Kommissionens skrivelse af 6. april 1981 indeholdte beslutning ophæves, for så vidt den fastsætter sagsøgerens referenceproduktion og produktionskvota for stålvalseprodukter under gruppe I (jf. artikel 2 i beslutning nr. 2794/80).

Som begrundelse for påstanden har sagsøgeren i stævningen påberåbt sig »tilsidesættelse af kravet om stabil beskæftigelse«, »tilsidesættelse af forbudet mod ydelse af tilskud i medfør af EKSF-traktatens artikel 4, litra c)«, samt Ministerrådets manglende samtykke til beslutning nr. 2794/80. I replikken blev det præciseret, at sagsøgeren som første søgsmålsgrund påberåbte sig en krænkelse af »kravet om stabil mindstebeskæftigelse«. Endvidere fremsatte sagsøgeren i replikken — hvilket naturligvis rejser et formalitetsspørgsmål — to nye anbringender, nemlig om den retsstridige fastsættelse af leveringskvoter for Fælles-

¹ — Oversat fra tysk.

skabet og den retsstridige fastsættelse af leveringskvoter for eksport.

Jeg skal i det følgende tage stilling til det ovenfor beskrevne søgsmål.

I — Tilsidesættelse af det påståede krav om stabil mindstebeskæftigelse

Bortset fra spørgsmålet om, hvorvidt kravet om stabil mindstebeskæftigelse kan udledes af EKSF-traktaten, skal der her sondres mellem forskellige aspekter. Sagsøgerens kritik retter sig nemlig for det første mod den generelle beslutning nr. 2794/80 og for det andet mod den måde, hvorpå artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80 er anvendt i forholdet til sagsøgeren. Følgelig må der foretages en differentiering ved prøvelsen for Domstolen.

Med hensyn til om det nævnte krav gælder generelt for anvendelse af artikel 58, skal jeg her indskrænke mig til at fastslå, at det efter min opfattelse under alle omstændigheder ikke som påstået i stævningen uden videre kan udledes af forskrifterne om en udligningskasse. Der er jo ikke i beslutning nr. 2794/80 henvist til den i artikel 58, stk. 2, nævnte mulighed for at sikre opretholdelse af beskæftigelsen i særlig hårdt ramte virksomheder, og under disse omstændigheder gælder efter min opfattelse her kun den mindre vidtgående forpligtelse i artikel 2 til »at bevare stabiliteten i beskæftigelsen«. Der kan heller ikke i forbindelse med den almindelige rets-

grundsætning om ligebehandling af denne forpligtelse udledes et krav om stabil *mindstebeskæftigelse*. Fællesskabet skal jo efter ordlyden af artikel 58 også tage hensyn til de økonomiske mål i artikel 2, der foreskriver »den mest rationelle fordeling af produktionen på det højeste produktivitetsniveau«. Disse økonomiske mål kan faktisk udelukke muligheden for en stabil mindstebeskæftigelse inden for Fællesskabets stålvirksomheder.

1. *Kritikken rettet mod udformningen af beslutning nr. 2794/80*

a) Indledningsvis skal det fastslås, hvad kritikken nøjagtig retter sig mod, og hvilken rækkevidde den har. Dette er især nødvendigt med henblik på de i stævningen indeholdte argumenter, der først og fremmest kan opfattes som selvstændige anbringender, der retter sig mod affattelsen af artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80. Hermed mener jeg henvisningen til, at der ifølge den nævnte bestemmelse for fastsættelse af den gennemsnitlige udnyttelsesgrad af produktionskapaciteten for en virksomhed, hvorpå bestemmelsen anvendes, gælder en anden *referenceperiode* end normalt for fastsættelse af referenceproduktionen; desuden henvisningen til, at den netop nævnte referenceperiode ikke falder sammen med den, der ligger til grund for fastlæggelsen af den gennemsnitlige udnyttelsesgrad af samme anlæg i de andre virksomheder; og endelig henvisningen til, at artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80 kun foreskriver en forhøjelse af referenceproduktionen til et niveau, der svarer til en udnyttelsesgrad, der ligger 5 procentpoint under den gennemsnitlige udnyttelsesgrad for andre virksomheder.

For så vidt er det dog under sagen og navnlig efter besvarelsen af de af Domstolen stillede spørgsmål blevet klart, at disse henvisninger ikke skal opfattes som selvstændige anbringender. Derimod skulle disse argumenter kun tydeliggøre, hvorfor beslutning nr. 2794/80, som af sagsøgeren hævdede, tilsidesætter kravet om mindstebeskæftigelse, således at jeg kan undlade at tage stilling til, om disse henvisninger, selv om de var fremsat som kritik, støttes på et tilstrækkeligt klart grundlag. Når sagsøgeren taler om til tilsidesættelse af kravet om mindstebeskæftigelse, så forstås der herved i virkeligheden kun, at der i beslutning nr. 2794/80 *mangler en bestemmelse*, som foreskriver en forhøjelse af produktionskvoten til et minimumsniveau, der fastlægges efter den til enhver tid gældende kapacitet for de enkelte virksomheder og alle virksomhedernes gennemsnitlige udnyttelsesgrad i forhold til de reducerede referenceproduktioner.

Yderligere kunne man først og fremmest få det indtryk, at det for sagsøgeren kun drejede sig om en forhøjelse af udnyttelsesgraden af virksomhedens *valseværk II* til Fællesskabets gennemsnitsniveau. Sagsøgeren har nemlig i første række opereret med dette værks kapacitet og gjort gældende, at den — hvilket da også i det konkrete tilfælde spiller en rolle i sammenhæng med anvendelsen af artikel 4, nr. 3 — androg 459 000 ton pr. måned og ikke kun — som anført af Kommissionen — 355 000 ton pr. måned. Efter besvarelsen af et af mig under den mundtlige forhandling stillet spørgsmål er det imidlertid blevet klart, at efter sagsøgerens opfattelse skulle der i denne sammenhæng også tages hensyn til kapaciteten på 169 000 ton pr. måned ved sagsøgerens *valseværk I*, der blev taget ud af drift i april 1974. Dette finder sagsøgeren rimeligt, *da* nedlæggelsen blev gennemført som en af Kommissionen ønsket omstruktureringsforanstalt-

ning, *da* valseværket efter en vis indkøringstid uden videre igen kan tages i drift, og *da* sagsøgeren også ved udgangen af 1980 faktisk havde til hensigt at anmelde værkets kapacitet til Kommissionen.

Det er altså på dette grundlag, at den retlige gennemgang af første del af den første søgsmålsgrund skal indledes.

b) Sagsøgeren har til støtte for sin opfattelse, at kvotasystemet burde have taget hensyn til princippet om at sikre en mindsteudnyttelse af virksomhederne, først og fremmest påberåbt sig EKSF-traktatens artikel 58, stk. 2, som jeg allerede nævnte i mine indledende bemærkninger til denne søgsmålsgrund.

Ifølge den nævnte bestemmelse kan virksomhedernes kapacitetsudnyttelse reguleres ved passende afgifter på de mængder, som overskrider et referenceniveau fastsat ved generel beslutning. Det foreskrives ligeledes, at de således tilvejebragte beløb anvendes til at understøtte virksomheder, hvis produktionstempo bliver langsommere end det fastsatte mål »navnlig med henblik på så vidt muligt at sikre *opretholdelse af beskæftigelsen* i disse virksomheder«. — Efter sagsøgerens opfattelse må det sidstnævnte mål alt i alt anses for at være kernen i artikel 58, altså ikke kun for så vidt angår en afgiftsordning, men også for så vidt produktionen direkte reguleres ved kvoter. I overensstemmelse med den grundopfattelse, som kommer til udtryk i en række af EKSF-traktatens bestemmelser (artiklerne 3, litra e), 46, 56, 67, 68 og 69), der har til formål at fremme

den sociale retfærdighed, må det ligeledes antages, at det nævnte mål, der i øvrigt falder i tråd med artikel 2, har forrang fremfor traktatens øvrige mål. Set under denne synsvinkel har Kommissionen en grundlæggende forpligtelse til — i tilfælde af nødvendige produktionsbegrænsninger — at fordele den beskæftigelsesmæssige byrde jævnt mellem virksomhederne samt til at sørge for at bevare stabiliteten i beskæftigelsen. Kommissionen kan — bortset fra problemet vedrørende statsstøtte, som skal behandles i den anden sammenhæng — kun bortse fra denne forpligtelse på én måde, nemlig hvis det sker til gunst for virksomheder, hvis anlæg er taget ud af drift i forbindelse med foranstaltninger med henblik på en omstrukturering. Det gælder for sagsøgeren, der jo i april 1974 foreløbig tog valseværk I ud af drift. For sådanne virksomheder må det anses for uforeneligt med målsætningen efter artikel 58 blot at gå ud fra den faktiske produktion. I så fald bliver det nødvendigt at gøre *beskæftigelsen* til den grundlæggende faktor i kvotasystemet, hvilket nødvendigvis vil indebære en forpligtelse til ikke at komme under en bestemt mindsteudnyttelse af virksomhedernes aktuelle kapacitet.

c) Kommissionen har bestridt holdbarheden af denne opfattelse med en række af indvendinger, hvoraf der findes et sammendrag i retsmøderapporten. Således som det allerede fremgår af de indledende bemærkninger til denne søgsmålsgrund, anser heller ikke jeg sagsøgerens synspunkt i den henseende for overbevisende.

aa) Rent generelt har Kommissionen gjort gældende — hvilket også omtales i min kollega Reischl's forslag til afgørelse i sag 14/81¹ — at Kommissionen ved

udarbejdelsen af kvotasystemet havde *vide skønsbeføjelser*. For så vidt drejer det sig nemlig også om et »skøn vedrørende den situation, der er en følge af de økonomiske kendsgerninger eller omstændigheder« i EKSF-traktatens artikel 33's forstand. Når det ifølge den nævnte bestemmelse kun er anbringendet om magtfordrejning, der i denne henseende kan antages til behandling, følger det heraf, at den retlige bedømmelse af kvotasystemet kun kan rette sig mod overholdelsen af de ydre grænser for Kommissionens skønsbeføjelser.

I den foreliggende sammenhæng må man principielt holde sig for øje, at der vanskeligt kan ses bort fra de nævnte skønsbeføjelser, der tilkommer Kommissionen. Jeg har ligeledes allerede bemærket, at det i artikel 58 nævnte afgiftssystem udgør en mulighed, men ikke en forpligtelse for Kommissionen, og at man vanskeligt kan drage nogen følgeslutninger af denne mulighed for det tilfælde, at Kommissionen som i den foreliggende sag netop *ikke* anvender muligheden inden for rammerne af sit frie skøn.

bb) Endvidere må det huskes, at problemet om produktionskapaciteten som målestok for kvotasystemet allerede har haft betydning i nogle sager. For så vidt har generaladvokat Reischl allerede i forslag til sagerne 258/80² og 14/81 givet udtryk for visse betænkeligheder. Jeg har selv i forslag til afgørelse i de forenede sager 39, 43, 85 og 88/81³

2 — SpA Metallurgica Rumi mod Kommissionen, dom af 16. februar 1982 — endnu utrykt.

3 — Halyvourgiki Inc. og Helleniki Halyvourgia SA, dom af 16. februar 1982 — endnu utrykt.

1 — Alpha Steel Ltd. mod Kommissionen, dom af 3. marts 1982 — endnu utrykt.

fremført en række betænkeligheder. Hvis man nemlig tager udgangspunkt i synspunktet om kvotasystemets formål og erkender det nødvendige i at fremme en kapacitetsbegrænsning, bliver det ud fra markedsøkonomiske overvejelser straks betænkeligt, når man ved at reducere kapaciteten risikerer at begunstige lidet effektive virksomheder. I overensstemmelse hermed blev det fastslået i dommen i de nævnte sager samt i dommen i sag 14/81, at det tilkommer Kommissionen at vælge grundlaget for kvotasystemet, og det må derfor for så vidt anses for passende at anvende den faktiske produktion, da man derved undgår den med kapaciteten forbundne usikkerhed, og da man således opnår en nedsættelse af produktionen uden at ændre markedsstillingen.

heder, hvilket netop ikke må glemmes i denne sammenhang.

Alerede disse overvejelser taler utvivlsomt mod rigtigheden af den af sagsøgeren fremsatte opfattelse, selv om sagsøgeren ikke her vil ophøje produktionskapaciteten til den *principielt* afgørende faktor, men kun ønsker en *berigtigelse* af produktionskvoter, der i princippet skal beregnes ud fra den faktiske produktion.

cc) Først og fremmest er det yderligere vigtigt, at det af sagsøgeren anførte princip som allerede nævnt i mine indledende bemærkninger i virkeligheden ikke kan udledes af traktaten.

Faktisk fremgår det særlig tydeligt af den foreliggende sag, hvilke problemer der kan opstå ved undersøgelsen af kapaciteten og dens udnyttelse, når det først og fremmest drejer sig om at sammenholde den højst mulige produktion i fortiden med den hertil svarende faktiske produktion. Det er ligeledes klart, at sagsøgerens opfattelse fører til en omfordeling af produktionsforholdene og eventuelt til en betydelig ændring af markedsstillingen, der afhænger af adskillige faktorer, som f.eks. produktionsmåden og dens rettidige tilpasning til produktionsforholdene. Når en virksomhed inden for rammerne af det samlede program for tilpasning af produktionen til den faldende efterspørgsel får tilkendt kvoter i forhold til sin produktionskapacitet, som afviger fra normen, vil der uundgåeligt — hvis det tilsigtede mål skal nås — ske en reduktion af andre virksomheders kvoter, og dette kan eventuelt udgøre en fare for beskæftigelsen i andre virksom-

Der er næppe noget til støtte herfor i *artikel 2* (hvor det bl.a. kræves, at Fællesskabet »herved sørger for at bevare stabiliteten i beskæftigelsen«) og i *artikel 3, litra e*, (hvor der er tale om en forbedring af arbejdernes leve- og arbejdsvilkår). Vil man — trods den generelle formulering — heraf udlede et krav om at fordele den uundgåelige byrde ved produktionsbegrænsningen jævnt mellem arbejdstagerne, så må det vel dog (netop fordi antallet af arbejdspladser normalt ikke afhænger af en virksomheds kapacitet, men af dens faktiske produktion) være ganske uforeneligt med det forhold, at man lader den faktiske produktion være afgørende og reducerer denne ligeligt, hvorved undgås, at der for visse virksomheder opstår en

uforholdsmæssig kraftig produktionsnedgang med tilsvarende følger beskæftigelsen.

Men heller *artikel 58* er, som allerede nævnt, egnet som belæg for det af sagsøgeren påståede princip. Jeg har især allerede nævnt, at det er vanskeligt på grundlag af et system, der ikke er hjemlet, og som ikke anvendes af Kommissionen inden for rammerne af dens frie skøn, at udlede principper for et system, som rent faktisk anvendes af Kommissionen. For så vidt som *artikel 58*, stk. 2, anden sætning, hjemler regulering af kapacitetsudnyttelsen og fastsættelse af et referenceniveau, er det tillige klart, at der for afgiftssystemer ligeledes forudsættes en forskellig udvikling af udnyttelsesgraden, hvorfor en mindsteudnyttelse ikke kan garanteres. Yderligere er det vigtigt, at der med hensyn til beskæftigelsen kun »så vidt muligt« — via betaling af udligningsbeløb — foreskrives en bevarelse af arbejdspladser, og at noget andet heller ikke forekommer muligt ved tvungne produktionsbegrænsninger.

Hvad man derefter højest kan udlede heraf, er, at sidstnævnte grundsynspunkt også kan gøres gældende i tilfælde af et produktionskvotasystem. Man kan dér gå ud fra, at jo mindre en virksomheds kapacitetsudnyttelse er, desto større er risikoen for en nedgang i beskæftigelsen. Dette af sagsøgeren fremførte synspunkt kan efter min opfattelse principielt vanskeligt anfægtes i den foreliggende sag på grund af, at de generelle omkostninger udgør en større belastning ved lav

kapacitetsudnyttelse. Man må med andre ord anerkende, at det ved udformningen af kvotasystemet er nødvendigt at tage hensyn til, at en i forvejen *usædvanlig ringe kapacitetsudnyttelse* i det mindste på en eller anden måde skal kunne bære en belastning. Derimod er netop formålet med tilpasningsreglen i *artikel 4*, nr. 3, klar; ifølge denne regel tages der hensyn til den gennemsnitlige udnyttelse, og referenceproduktionen skal i så fald — under bestemte forudsætninger — forhøjes til et niveau, der svarer til en udnyttelsesgrad på 5 procentpoint under den gennemsnitlige udnyttelsesgrad for de andre virksomheder. (Jeg skal snarest muligt komme tilbage til denne regel.)

Holder man sig det for øje, kan det vanskeligt hævdes, at Kommissionen ved udformningen af beslutning nr. 2794/80 ganske har overset beskæftigelsesproblemet og dermed fuldstændigt tilsidesat et væsentligt mål i traktaten. På den anden side vil man imidlertid ikke kunne anfægte, at det ved udformningen af tilpasningsreglen i princippet var korrekt at anvende *restriktive* kriterier, da tilpasningsreglerne fører til *fiktive* referenceproduktioner. Efter min overbevisning kan det i alle tilfælde ikke hævdes, at der i medfør af de af sagsøgeren anførte traktatbestemmelser nødvendigvis måtte kræves en videregående afvigelse fra de faktiske produktionsforhold, og at det forhold, at der mangler en regel, som sagsøgeren finder rimelig — principiel forhøjelse af produktionsmulighederne til Fællesskabets gennemsnitsniveau, uanset af hvilken grund kapacitetsudnyttelsen tidligere lå under gennemsnittet — kan ikke betragtes som magtfordrejning i den tidligere nævnte betydning. Som allerede bemærket har Kommissionen navnlig også taget hensyn til de i traktatens *artikel 2* nævnte økonomiske mål.

Det er efter min opfattelse indlysende, at henvisningen under den mundtlige forhandling til artikel 14, litra b), i det nu gældende kvotasystem (beslutning nr. 1831/81 af 24. juni 1981, EFT L 180 af 1. 7. 1981, s. 1, som affattet ifølge beslutning nr. 533/82 af 3. marts 1982, EFT L 65 af 9. 3. 1982, s. 6) i øvrigt heller ikke tvinger til en afvigende vurdering, da der i denne nye bestemmelse kun er tale om en billighedsregel for små virksomheder, men derimod ikke om udformningen og den deraf følgende anerkendelse af det af sagsøgeren påberåbte princip.

dd) Tilslutter man sig ovenstående ræsonnement, havde Kommissionen således reelt ingen forpligtelse til at sørge for en ensartet mindstegydelighed for alle virksomheder, og det er derfor heller ikke nødvendigt i denne sammenhæng at gå ind på spørgsmålet om, hvilken *aktuel* kapacitet det ville være korrekt at lægge til grund for sagsøgeren (som bekendt har sagsøgeren for sit valseværk II anført det af Kommissionen anfægtede tal på 459 000 ton pr. måned), og det vil lige så lidt være nødvendigt at undersøge, om der også burde være taget hensyn til sagsøgerens valseværk I, der blev taget ud af drift i 1974. Kun ved bedømmelsen af den konkrete beslutning i det foreliggende tilfælde kan der tages stilling til disse spørgsmål.

2. *Den påståede ukorrekte anvendelse af artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80 i forhold til sagsøgeren*

a) Jeg har allerede indledningsvis nævnt, at Kommissionen har forhøjet

sagsøgerens referenceproduktion i henhold til artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80. Denne bestemmelse, der ligeledes har været af betydning for andre sager, foreskriver som bekendt for det tilfælde, at den gennemsnitlige udnyttelsesgrad for produktionskapaciteten for en virksomhed for tidsrummet fra juli 1977 til juni 1980 ligger 10 procentpoint eller mere under den gennemsnitlige udnyttelsesgrad for samme anlæg i de andre virksomheder i Fællesskabet i 1977, 1978 og 1979, skal referenceproduktionen forhøjes til et niveau, der svarer til en udnyttelsesgrad på 5 procentpoint under den gennemsnitlige udnyttelsesgrad for de andre virksomheder (under forudsætning af, at visse betingelser opfyldes, der ikke har større betydning i den foreliggende sag, især deltagelse i et leveringsprogram udarbejdet af Kommissionen).

Det er under sagen blevet oplyst af Kommissionen, hvorledes den nævnte bestemmelse blev anvendt på en af sagsøgerens virksomheder, nemlig valseværk II i Bremen. De af sagsøgeren — som af andre virksomheder — udfyldte spørgeskemaer, der giver oplysning om den faktiske produktion og den størst mulige produktion, spiller i denne forbindelse en afgørende rolle. Spørgeskemaerne udfyldes årligt inden for rammerne af virksomhedernes oplysningspligt om investeringer ifølge artikel 14 i beslutning nr. 22/66 (EFT 1965-1966, s. 245). Ved den størst mulige produktion forstås slet ikke den teoretiske tekniske kapacitet, men derimod — som det klart fremgår af forklaringerne til spørgeskemaet — en størrelse, der bestemmes af de til enhver tid gældende konkrete produktionsbetingelser og arbejdsforhold, som altså også er afhængige af kapaciteten af anlæg, der allerede er sat i drift, indkøb af råvarer, produktionsstruktur (sammensætning af produktionsprogrammet alt efter efterspørgsels struktur) og kapaciteten af

anlæg, der efterfølgende er sat i drift. Sagsøgeren havde således i flere år, nemlig i spørgeskemaerne for årene 1977, 1978 og 1979, opgivet den størst mulige produktion på valseværk II til 3 770 000 ton (dvs. 314 000 ton pr. måned). Først i det spørgeskema, der skulle indsendes 1. januar 1980, opgav sagsøgeren — uden begrundelse — et højere tal, nemlig 4 260 000 ton (dvs. 355 000 ton pr. måned). Dette førte til en kontrol ved hjælp af en kapacitetstest i maj 1980, hvorefter Kommissionens tjenestegren — skønt den størst mulige produktion blev anslået til 4 230 000 ton — anerkendte sagsøgerens sidst opgivne tal. Kommissionen ændrede i overensstemmelse hermed (ved skrivelse af 11. december 1980) sin første individuelle beslutning vedrørende sagsøgeren af 1. november 1980, hvori der for fjerde kvartal 1980 først og fremmest var foretaget en tilpasning af referenceproduktionen på grundlag af tallet 314 000 ton pr. måned. Yderligere lagde Kommissionen i de to følgende kvartaler, ved anvendelse af artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80, 355 000 ton pr. måned til grund som sagsøgerens størst mulige produktion.

b) Sagsøgeren fandt imidlertid ikke den således foretagne tilpasning af referenceproduktionen tilstrækkelig og har også anfættet den inden for rammerne af første søgsmålsgrund. Efter sagsøgerens mening skal referenceproduktionen ikke blot fastlægges på grundlag af tal, som tidligere — da virksomheden var stærkt underbeskæftiget og ikke kunne vide, hvilken betydning dette forhold engang ville få for kvotasystemet — var blevet opgivet uden særlig kontrol som en slags »rutinearbejde«. Kommissionen skulle derimod nu være gået ud fra den faktiske kapacitet, der i det pr. 1. januar 1981 indsendte spørgeskema blev opgivet til 5 508 000 ton (dvs. 459 000 ton pr.

måned), og som også gjaldt i de foregående år. På grundlag heraf er det ifølge sagsøgeren ubestrideligt, at sagsøgerens udnyttelsesgrad var betrydeligt lavere end af Kommissionen antaget, hvorfor det var nødvendigt yderligere at forhøje referenceproduktionen, der også for andet kvartal 1981 ville medføre en højere udnyttelsesgrad.

c) Efter min opfattelse kan der fremsættes følgende betragtninger til dette synspunkt, som Kommissionen har vendt sig stærkt imod.

aa) Først må jeg konstatere, at det ikke fremgik helt klart af sagsøgerens skriftlige indlæg, om det også blev gjort gældende, at der i sammenhæng med prøvelsen af spørgsmålet om kapacitetsudnyttelsen ikke var taget hensyn til *valseværk I* i Bremen med en kapacitet på 169 000 ton pr. måned. Nu ligger det klart efter besvarelsen af et spørgsmål under den mundtlige forhandling, at det er sagsøgerens opfattelse, at også dette valseværk og dets kapacitet burde været taget i betragtning ved anvendelsen af artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80.

Det er indlysende, at der ikke kan gives sagsøgeren medhold på det punkt. Når det afgørende efter den nævnte bestemmelse er en virksomheds gennemsnitlige udnyttelsesgrad i perioden fra juli 1977 til juni 1980, dvs. en sammenligning af den faktiske produktion med den størst mulige produktion, så kan der dog vel i denne forbindelse kun være tænkt på anlæg, der i den nævnte periode i det mindste delvis var i drift, og ikke på anlæg, der som sagsøgerens valseværk I på grund af opførelsen så tidligt som i 1974 af et større og mere moderne værk var taget ud af drift og puttet i mølpose.

Ej heller nu vil det dog kunne siges med sikkerhed, om værket senere igen vil blive taget i drift.

forstand, som er afhængig af alle mulige konkrete omstændigheder.

bb) Efter min opfattelse kan der endvidere ikke fremføres nogen indvending mod, at spørgsmålet om udnyttelsen blev behandlet på grundlag af den *størst mulige årsproduktion i det nævnte spørgeskemas forstand*, og at Kommissionen i denne sammenhæng principielt støttede sig på de af virksomheden givne *oplysninger*.

cc) På den anden side er de i spørgeskemaet anførte oplysninger vel heller ikke absolut bindende, således at de ikke senere kan ændres. Heroverfor har sagsøgeren gjort gældende, at traktatens artikel 47 hjemler sanktioner for urigtige oplysninger — uanset hvorfor sådanne er givet. Det ville imidlertid være urimeligt på en måde at indføre *yderligere sanktioner* i form af ukorrekt fastlæggelse af produktionskvoter, hvilket under omstændighederne — hvis man går ud fra de af sagsøgeren foretagne beregninger — kunne betyde en ganske betydelig ulempe. Det er tvivlsomt, om dette argument er ganske overbevisende, og om Kommissionen ikke har ret til principielt at gå ud fra de berørte virksomheders oplysninger, uden at dette kan anses for en supplerende sanktion. Det står jo fast, at Kommissionen ikke har udelukket muligheden for en berigtigelse. Derimod har Kommissionen, som allerede nævnt, givet muligheden for en berigtigelse af oplysningerne om den *størst mulige* produktion, og dernæst allerede ændret kvotameddelelsen til sagsøgeren for fjerde kvartal 1980.

Når denne antagelse skal begrundes, er det vigtigt at holde sig det faktum for øje, at artikel 4, nr. 3, i beslutning nr. 2794/80 spiller en rolle i forbindelse med produktionsbegrænsninger for tilpasning til ændrede *markedsforhold*. På det grundlag var det nærliggende og hensigtsmæssigt ikke at gå ud fra det teoretiske begreb: teknisk kapacitet, men derimod at vælge en størrelse, der ligger så tæt som muligt til det faktiske produktionsniveau. Det forekommer lige så indlysende, at Kommissionen af praktiske grunde principielt støttede sig på virksomhedernes oplysninger. Ved indførelsen af et kvotasystem, der dengang var planlagt til at skulle gælde ni måneder, og som hurtigt skulle føres ud i livet, kunne der faktisk ikke være tale om, at Kommissionen hos et stort antal virksomheder skulle anstille tid- og arbejdskrævende ad hoc-undersøgelser af deres kapacitet og den faktiske kapacitetsudnyttelse. Her ses der endda helt bort fra, at det ville være om ikke umuligt så dog overordentlig vanskeligt efterfølgende at få et rimeligt billede af den *størst mulige* produktion i det nævnte spørgeskemas

dd) I den foreliggende sag går spørgsmålet altså på, om sagsøgeren med rette krævede *en endnu videregående berigtigelse* af fastsættelsen af produktionsmulighederne for årene 1977-1979. Derved opstår for det første det problem, om der bør gælde visse tidsmæssige grænser for et sådant krav, og for det andet det spørgsmål, om sagsøgeren faktisk kan fremføre tilstrækkelig stærke holdpunkter for, at Kommissionens ændrede fastsættelse af kapaciteten ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold i referenceperioden.

Vedrørende det første punkt kan man utvivlsomt være af den opfattelse, at der måtte gælde stærke krav, da kvotasystemet kun blev udarbejdet for en ni måneders-periode, da produktionsbegrænsningerne skulle svare til faldet i efterspørgslen, og da forhøjelsen af de gældende kvoter for en eller flere virksomheder vil påvirke den samlede ordning, idet det mindste i et senere kvartal. Det måtte altså kræves, at der hurtigt blev gjort opmærksom på nødvendigheden af en mulig berigtigelse af kvoterne med detaljeret angivelse af tvingende omstændigheder. \

Det kan imidlertid vanskeligt antages, at sagsøgerens forhold opfyldte dette krav. I denne forbindelse er det vigtigt, at det allerede ved indførelsen af kvotasystemet i oktober 1980 stod klart, et det — for så vidt angår artikel 4, nr. 3 — kom an på kapacitetsudnyttelsen. Yderligere er det vigtigt, at Kommissionen allerede for fjerde kvartal 1980 (som da også for de to første kvartaler i 1981) gik ud fra en bestemt — berigtiget — af sagsøgeren opgivet størst mulig produktion. Sagsøgeren har imidlertid først reageret herpå ved en ny kapacitetsmeddelelse pr. 1. januar 1981, der ikke var ledsaget af nogen begrundelse; først i forbindelse med indledningen af den foreliggende sag i maj 1981 opstod der imidlertid en indgående drøftelse under henvisning til tekniske erklæringer. Navnlig kan det anføres over for sagsøgeren, at indsigelserne burde være fremsat øjeblikkeligt ved udløbet af den med kort frist fastsatte kapacitetsundersøgelse i maj 1980, der angiveligt ikke gav megen forberedelsestid (det drejer sig her om, at det gennemførte valseprogram i forskellige henseender — større andel af kraftige materialer, manglende mulighed for at sammensætte materialerne til gunstige valsningsspartier, udsædvanlig stor forskel

i godstykkelsen for slabs — afveg fra de normale betingelser). Således var det ganske vist ikke afgørende, hvilke produktionsbetingelser der i maj 1980 gjaldt som normale, men der måtte tages hensyn til, hvad det valseværk, hvis kapacitet blev undersøgt, formåede at yde under produktionsbetingelserne for årene 1977-1980.

Hvis man ser bort fra de netop fremførte betæneligheder, og mener man, at det også senere skulle være muligt for sagsøgeren at godtgøre, at Kommissionen havde lagt en ukorrekt kapacitet for valseværk II til grund, så bør der dog angående det spørgsmål, om der faktisk var fremført *tilstrækkelig stærke holdepunkter* for at kræve en anden vurdering af kapaciteten, yderligere fremsættes følgende bemærkninger:

I første række støtter sagsøgeren sig på en *sagkyndig erklæring fra det japanske firma Kawasaki Steel Corporation* fra maj 1981, som åbenbart blev udfærdiget på grundlag af en aftale mellem sagsøgeren, Kommissionen og de tyske myndigheder med henblik på eventuelt at indføre en markedsordning efter udløbet af kvotasystemet. Hertil kan man ganske vist ikke sige, at erklæringen — som anført af Kommissionen — kun giver belæg for den *teoretiske* vurdering af et anlægs maksimale udnyttelse. Sagsøgeren har kraftigt understreget, at de sagkyndige havde modtaget oplysninger om valseværkets tekniske og operationelle detaljer såvel som om dimensioner for slabs og coils samt om produktionsprogrammet, således at de med sikkerhed kunne basere deres undersøgelse på de konkrete produktionsforhold i Bremen. Under henvisning til det forhold, at

produktionsprogrammerne i visse tilfælde svinger fra måned til måned, har Kommissionen med rette gjort gældende, at det ikke er påvist, at de sagkyndige har lagt produktionsprogrammet for et helt år til grund. Kommissionen har yderligere kritiseret (nemlig under henvisning til, at kapaciteten blev beregnet for fem virksomheder, der var forskellige for så vidt angår produktionssammensætning og andre omstændigheder), at sagsøgeren ikke har gjort det klart, hvorfor man netop skulle lægge afgørende vægt på de forhold, der lå til grund for det af sagsøgeren anvendte tal (487 000 ton pr. måned). Yderligere har Kommissionen henvist til, at det fremgår af de sagkyndiges rapport, at dette tal blev meddelt efter sagsøgerens oplysninger bl.a. om produktiviteten for virksomhedens »walking beam furnace«, og at tallet især gav en idé om den størrelse, som produktionen (altså *fra nu af*) kunne nå op på.

Nu kan man på den anden side *dels* tage i betragtning, at sagsøgeren — som har understreget, at den tekniske udformning af valseværket, hvis opførelse blev afsluttet i 1972, har været uforandret siden 1977, og at især omstillingen til andre energiformer blev foretaget allerede på et tidligere tidspunkt — ligeledes måtte indrømme at der siden da havde fundet visse ændringer sted (ændring af slabslængderne og forøget energiforbrug). *Dels* skal man gøre sig klart, at sagsøgerens tekniske direktør i tidskriftet »Stahl und Eisen« i 1977 offentliggjorde en artikel om valseværk II, hvoraf det fremgik, at det har en kapacitet på 310 000 ton pr. måned, men at det var muligt — navnlig efter yderligere udbygning af »walking beam furnaces« — at nå op på en *maksimums*produktion på 450 000 til 500 000 ton pr. måned. På grund af disse to betragtninger fore-

kommer det faktisk ikke forsvarligt af Kawasaki-erklæringen at udlede et væsentligt holdepunkt for, at sagsøgerens størst mulige produktion med dette valseværk allerede i hele perioden 1977-1980 havde nået det af sagsøgeren i begyndelsen af 1980 oplyste omfang.

For så vidt sagsøgeren i øvrigt henviser til en *sagkyndig erklæring af 12. januar 1982*, der er fremlagt sammen med svarene på Domstolens spørgsmål, og hvori produktiviteten af en »walking beam furnace« omtales som væsentlig for valseværk II's kapacitet (den lå på det tidspunkt langt over den af sagsøgeren selv anførte størrelse og ligeledes over den størrelse, der blev lagt til grund af Kawasaki) må der ikke blot fremsættes store betænkeligheder ved at tillade fremlæggelsen af denne erklæring — om man da i det hele taget vil anse erklæringen som dokumentbevis — efter afslutningen af den skriftlige forhandling, jf. procesreglementets artikel 42. Ifølge denne bestemmelse skal bevismidler principielt anføres i stævningen eller i svarskriftet, og såfremt yderligere bevismidler fremlægges, skal forsinkelsen begrundes. Man kan vel heller ikke komme uden om Kommissionens henvisning til, at det som grundlag for erklæringen foretagne forsøg kun varede 90 minutter, eller Kommissionens indsigelse om, at man ikke kan vurdere en løbende produktion på den måde. Denne indsigelse støttes på en skrivelse fra formanden for det belgiske institut »Centre des Recherches Métallurgiques«. Desuden må det heller ikke glemmes, at erklæringen støttes på forsøg, der fandt sted i december 1981 og januar 1982; den kan altså højst give belæg for sagsøgerens aktuelle situation ved forskellige driftsformer, men ikke for, at sådanne produktioner allerede i årene 1977-1980 under de dengang gældende produktionsforhold var mulige.

d) Under disse omstændigheder må også anden del af den første søgsmålsgrund føre til en for sagsøgeren negativ konklusion. Hvis man i det hele taget anser det for muligt at kræve berigtigelse af kapacitetsfastsættelser, der støttes på årene 1977-1980, på et tidspunkt, hvor kvotasystemet allerede havde været anvendt i seks måneder (jeg erindrer herved ligeledes om Kommissionens synspunkt, hvorefter det overhovedet ikke er muligt i dag at føre bevis for den størst mulige produktion i årene 1977-1980), så må det dog i det mindste slås fast, at de af sagsøgeren fremførte forhold ikke giver nogen tvingende grund til, at de størrelser, der blev lagt til grund af Kommissionen, må betegnes som ukorrekte. Således kan der næppe findes grundlag for at ophæve den anfægtede individuelle beslutning på grund af tilsidesættelse af artikel 4, nr. 3, i den generelle beslutning nr. 2794.

udvidelse af produktionsmulighederne (faktisk er produktionsmulighederne steget med ca. 10 % fra 1974 til 1976). Over for denne grove tilsidesættelse af det i traktatens artikel 2 indeholdte princip og forbudet mod statsstøtte, hvis grundlæggende betydning allerede flere gange er understreget i Domstolens praksis, har Kommissionen ifølge sagsøgeren trods sin forpligtelse i medfør af traktatens artikel 8 intet foretaget sig, og det er vel også umuligt i dag at ændre dette hændelsesforløb. I betragtning af det faktum, at produktionsforholdene i løbet af den for beslutning nr. 2794/80 så vigtige referenceperiode således var blevet påvirket på urimelig måde, kan det imidlertid ikke anses for holdbart, at man ved kvotasystemet blot skulle gå ud fra den *faktiske* produktion dette år. Det havde derimod været »angemessen« (rimeligt) at tage disse forhold i betragtning ved kvotatildelingen, som var der tale om en art skadeserstatning, og enten gennemføre en nedsættelse for de modtagere af statsstøtte, der uden denne hjælp ville have produceret mindre, eller ydet virksomheder, der ikke havde modtaget støtte, en »bonus« i forbindelse med produktionskvoterne.

II — Manglende hensyntagen til tilsidesættelse af forbudet mod statsstøtte i EKSF-traktatens artikel 4, litra c)

Sagsøgeren har i den anden søgsmålsgrund henvist til, at der i en række medlemsstater (nemlig Belgien, Frankrig, Italien og Storbritannien), i mange år, jf. navnlig oplysninger i pressen efter 1975, har været anvendt betydelige offentlige midler på den indenlandske stålindustri, hvilket har fremkaldt ikke blot en forvridding af konkurrenceforholdene, men også en kunstig opretholdelse og

Kommissionen har ikke bestridt, at der i nogle medlemslande er ydet en betydelig støtte til stålindustrien siden stålkrisens begyndelse. Den har dog, for det første, draget sagsøgerens oplysninger om statsstøttens omfang i tvivl. For det andet har den gjort gældende, at det ikke udelukkende har drejet sig om de af artikel 4, litra c), omfattede *specielt for stålindustrien* hjemlede begunstigelser, men derimod delvis om generelle — i øvrigt også i Forbundsrepublikken Tyskland trufne — foranstaltninger inden for den økonomiske industrielle, regionale, skattemæssige og sociale politikks område samt til fremme af forskningen, som ikke

er forbudte ifølge traktaten. Dennes artikel 67 hjemler derimod kun en særlig procedure for at råde bod på sådanne foranstaltningers skadelige virkninger for stålindustrien. Yderligere — og det er det vigtigste — finder Kommissionen, at den, for så vidt der ikke var tale om støtte, der var uforenelig med artikel 4, litra c), ikke uden den udtrykkelige bemyndigelse i artikel 58 havde været beføjet til inden for rammerne af kvotasystemet at fastsætte en udligning, (hvilket havde været ensbetydende med dels at godtage og tillade statsstøtte, dels — i relation til sagsøgerens påstand om, at der burde være indført en art skadeserstatning — at belaste de begunstigede virksomheder og ikke de for statsstøtten ansvarlige medlemsstater). I virkeligheden kan Kommissionen derimod i tilfælde af sådanne tilsidesættelser af traktaten kun anvende proceduren efter artikel 88, der ligeledes hjemler særlige garantier for de berørte medlemsstater.

Hvad dette stridspunkt angår, forekommer det uden videre forståeligt, at virksomheder, der som sagsøgerens ikke har modtaget statsstøtte, ganske alvorligt kritiserer Kommissionens adfærd såvel som kvotasystemets udformning. Det er nemlig indlysende, at kvotasystemet, der først og fremmest er knyttet til den tidligere faktiske produktion, ville have givet et andet resultat, hvis Kommissionen tidligere havde sat en stopper for forbudt statsstøtte og således havde hindret, at virksomheder, der ikke var levedygtige, helt eller delvis blev holdt kunstigt i live, eller at der opstod produktionsforøgelse, der ikke havde været mulige uden tilskud.

Desuden forekommer det mig især, at Kommissionen går for vidt, når den

antager, at traktatstridig statsstøtte kun kan gøres til genstand for en procedure efter EKSF-traktatens artikel 88 (som angår konstatering af traktatbrud og foranstaltninger med henblik på at råde bod på virkningerne), men at statsstøtte bortset herfra ikke kan spille nogen rolle for sagens forhold. Der henvises jo dog i artikel 58 til principperne i artiklerne 2, 3 og 4, uden at der sondres efter, hvem de nævnte bestemmelser i første række er rettet til. Man må især heller ikke glemme EKSF-traktatens artikel 54, der omhandler Kommissionens stillingtagen til investeringsprogrammer. I det tilfælde, at finansieringen af et program eller driften af de anlæg, som indgår i dette, ville medføre subsidier og støtteordninger mm., bestemmes det udtrykkeligt i stykke 5, at den af denne grund afgivne ugunstige udtalelse gælder som beslutning i den i artikel 14 anførte betydning og medfører forbud for den pågældende virksomhed mod at anvende andre end sine egne midler ved gennemførelsen af det pågældende program. Dette betyder dog i det mindste, at Kommissionen også uden at indlede en procedure efter artikel 88 kan foretage sig noget på støtteordningsområdet over for virksomhederne, og i hvert fald inden ydelsen af støtte. Derudover kan man vel heller ikke udelukke, at støtteomstændighederne også kan være af betydning inden for rammerne af beslutning nr. 2794/80, f.eks. i sammenhæng med anvendelsen af artikel 4, nr. 4, eller eventuelt ved anvendelse af artikel 14.

Endelig kan jeg i og for sig ikke se nogen grund til, for så vidt angår spørgsmålet om at tage hensyn til tidligere subsidier, at foreslå, at fravige afgørelsen af sag 14/81, hvor det i en tilsvarende, ganske vist knapt så detaljeret argumen-

tation, blev fastholdt, at artikel 58 ikke har til formål at råde bod på konkurrenceforvridninger, der skyldes statsstøtte, idet Kommissionen her råder over andre virkemidler (præmis 23). Det forekommer mig derimod helt rimeligt — i betragtning af Kommissionens allerede nævnte vidtgående opfattelse i denne henseende — nu at præcisere og uddybe denne præmis.

Da Kommissionen som allerede nævnt råder over særdeles vide skønsbeføjelser ved udformningen af kvotasystemet, er det afgørende spørgsmål også i nærværende sag — som det var tilfældet i sag 14/81 — om den manglende hensyntagen til statsstøtte i referenceperioden skal tages som udtryk for, at Kommissionen *har skønnet forkert*. Af forskellige grunde kan dette spørgsmål i den foreliggende sag vanskeligt besvares bekræftende. Ganske generelt kan det hævdes, at Kommissionen ifølge EKSF-traktatens artikel 58 ganske vist er forpligtet til ved fastsættelsen af kvoterne også at tage hensyn til det i artikel 4 indeholdte forbud mod statsstøtte. Det fremgår imidlertid ikke af artikel 58, hvorledes dette hensyn skal tages.

I så henseende må det først og fremmest huskes, at Kommissionen allerede med beslutning nr. 257/80 af 1. februar 1980 (EFT L 29 af 6. 2. 1980, s. 5) har forsøgt at behandle problemet om specielle støtteordninger til gunst for jern- og stålindustrien, og at disse bestræbelser blev fortsat på bredere basis i beslutning nr. 2320/81 af 7. august 1981 (EFT L 228 af 13. 8. 1981, s. 14). Herved skal det på ingen måde overses, at de pågældende bestemmelser, der — så vidt de har

betydning — udelukker en tilsidesættelse af artikel 4, ikke indebærer nogen løsning af tidligere sagsforhold (da de nemlig — som det fremgår af beslutningernes artikel 1 — kun gælder for støtte ydet efter deres ikrafttræden, og ved gennemgangen af nye støtteforanstaltninger kan der kun, i medfør af artikel 2 i beslutning nr. 2320/81, tages hensyn til tidligere ydet støtte).

Det forekommer imidlertid også yderst tvivlsomt, om Kommissionen endnu — enten i en sådan beslutning, ved anvendelse af traktatens artikel 88, eller ved beregning af referenceproduktionen før i tiden — kan henvisse til en række flere år gamle omstændigheder med begæring om, at der helt skulle ses bort fra tidligere udbetalte beløb og deres indvirkning på referenceproduktionen. Foruden retlige betænkeligheder vil også overvejelser om muligheden for at gennemføre en ordning af den karakter stille sig hindrende i vejen for en sådan anvendelse af den i artikel 58 indeholdte forpligtelse til at tage hensyn til forbudet mod støtte. Faktisk ses det ikke, hvorledes det skulle have været muligt på rimelig vis at løse en sådan opgave uden langvarige undersøgelser inden for rammerne af kvotasystemet, der med kort frist måtte udarbejdes og føres ud i livet. Navnlig ville der være opstået problemer med vurderingen af eventuelle forøgelse og nedsættelse i forhold til ydet støtte og dens virkning på produktionsforholdene. Det kan også uden vanskelighed konstateres, at ethvert forsøg på en løsning (også uden vurderinger, som det — som omtalt af sagsøgeren — kendes inden for erstatningsretten) ville medføre langvarige og omfattende stridigheder, hvorved kvotasystemet — der kun er funktionsdygtigt, når der hurtigt sikres klare produktionsforhold — i høj grad ville være blevet

uanvendeligt. Men når det forholder sig således, er det også vanskeligt acceptabelt over for de støttemodtagere, som har opnået særlige retsstillinger, at anvende tilsvarende sanktioner i form af en ringere stilling i forbindelse med kvotasystemet.

Efter min opfattelse må det derfor forblive derved, at antagelsen af mangel ved kvotasystemet, der kunne danne grundlag for ophævelse af den anfægtede meddelelse, ikke kan støttes på, at Kommissionen generelt undlod at tage hensyn til problemet vedrørende tidligere retsstridig støtte.

Et andet spørgsmål er derimod, i hvor høj grad problemet om støtte til konkurrenterne — jeg har allerede antydnet dette — på grundlag af artikel 4 nr. 4, eller artikel 14 i beslutning nr. 2794/80 skal tages i betragtning. Skønt en sådan påstand ikke skal drøftes i den konkrete sag, ville jeg i betragtning af den åbenbare uoverensstemmelse mellem den i artikel 58 fastlagte forpligtelse til ved kvotafastsættelsen at tage hensyn til EKSF-traktatens artikel 4, og Kommissionens opfattelse om, at der på ingen måde kan tages hensyn til forbudet mod støtte, anse det for passende, om Domstolen i dommen udtalte sig herom. Ved beslutning nr. 2794/80/EKSF kan denne forpligtelse som allerede nævnt tages i betragtning såvel ved anvendelse af artikel 4, nr. 4, som eventuelt ved anvendelse af artikel 14. For fremtiden ville det efter min mening absolut være muligt at overveje en bestemmelse i lighed med EKSF-traktatens artikel 54, stk. 5, hvorefter der ikke skulle kunne tildeles nogen kvota for produktion, der var blevet mulig eller som var blevet opretholdt ved tilsidesættelse af beslut-

ning nr. 2320/81 af 7. august 1981 (EFT L 228 af 13. 8. 1981). På samme måde som artikel 54 bemyndiger, om ikke forpligter, Kommissionen til, når ulovlig statsstøtte anvendes, at afgive negativ udtalelse til et investeringsprogram, kan det hævdes, at den i artikel 58, stk. 2, indeholdte forpligtelse til ved kvotafastsættelsen at tage hensyn til forbudet mod statsstøtte i det mindste bemyndiger Kommissionen til at nægte kvoter, hvis ulovlig støtte anvendes.

III — Manglende samtykke fra Ministerrådet til beslutning nr. 2794/80

1. EKSF-traktatens artikel 58 bestemmer, at såfremt Kommissionen er af den opfattelse, at Fællesskabet står over for en åbenbar kriseperiode, kan den indføre et kvotasystem for produktionen efter at have indhentet udtalelse fra Det rådgivende Udvalg og med *Rådets samtykke*. Hvad det sidstnævnte krav angår, bestrider sagsøgeren — hvis jeg har forstået det rigtigt — ikke, at Ministerrådet på mødet den 30. oktober 1980 beskæftigede sig med dette problem og afgav en positiv udtalelse om kvotasystemet. Et andet synspunkt kunne heller ikke tænkes i betragtning dels af, at det i præamblen til beslutning nr. 2794/80 anføres, at Rådet har givet sit samtykke, dels af, at Rådets generalsekretariat den 30. oktober 1980 udsendte en pressemeddelelse, som indeholdt samme oplysning og yderligere gjorde rede for, hvilke uløste problemer der yderligere blev behandlet i rådsmødet (nemlig spørgsmålet om fin- og specialstål og valget af de produkter, der ikke skulle omfattes af kvotasystemet). Dette har sagsøgeren

imidlertid ikke fundet tilstrækkeligt (som bekendt er sagsøgeren af den opfattelse, at det under det nævnte møde kun blev drøftet, om der overhovedet skulle indføres produktionskvoter, om det var rimeligt at udelade specialstål, og hvilke kvoter der skulle tildeles de enkelte medlemsstater). Efter sagsøgerens mening kræves det efter traktatens ordlyd, at Ministerrådet giver sit samtykke til et *endeligt beslutningsudkast*; et sådant samtykke blev ikke givet, da der ikke forelå et endeligt udkast, og Rådet heller ikke mundtligt blev sat ind i kvotasystemets enkeltheder. Denne mangel afhjælpes i øvrigt heller ikke af det faktum, at Rådet og dermed medlemsstaternes regeringer har anset den anvendte fremgangsmåde for korrekt. Dette viser ifølge sagsøgeren blot, at Rådet selv har en forkert opfattelse af artikel 58 og det ansvar, der påhviler Rådet efter denne bestemmelse. I virkeligheden tillader artiklen ikke, at Rådet giver Kommissionen en *generel beføjelse* til at fastlægge systemets enkeltheder efter eget forogdbefindende. Da et sådant system påvirker beskæftigelsen, og da det ikke af Kommissionen, der er uden politisk tilhørsforhold til medlemsstaternes besluttede myndigheder, kan integreres effektivt i det politiske liv i medlemsstaterne, er det derimod væsentligt med politisk støtte fra de enkelte staters regering netop med henblik også på systemets enkeltheder.

Heroverfor har Kommissionen i svarskriftet først og fremmest givet udtryk for den opfattelse, at der efter artikel 58

kun er tale om, at Ministerrådet skal udtale sig, »om« det er fornødent at indføre et kvotasystem; især fremgår det klart af stykke 2, at det påhviler Kommissionen selv at udforme systemet. Kommissionen henviser herved til det forhold, at EKSF-traktaten er væsentlig anderledes udformet end EØF-traktaten. Det fremgår navnlig af EKSF-traktatens artikel 14, at Kommissionen principielt udsteder de nødvendige retsakter, medens det fremgår af artikel 26, at Rådet derimod kun deltager i beslutningsprocessen »med henblik på at bringe overensstemmelse mellem Den Høje Myndigheds virksomhed og den virksomhed, der udøves af regeringerne, der er ansvarlige for den almindelige økonomiske politik i deres lande«. Det følger heraf, at det utvivlsomt er unødvendigt, at Rådet øver indflydelse på hver enkelt detalje i en given ordning. Endvidere mener Kommissionen at artikel 58, stk. 1, første afsnit, kan tages til indtægt for dens synspunkt. Når det heri bestemmes, at Rådet efter enstemmig afgørelse kan pålægge Kommissionen at indføre et kvotasystem, kan det heraf udledes, at Rådet ikke skal beskæftige sig med alle enkeltheder i forbindelse med indførelsen af systemet; endvidere kan man også vanskeligt forestille sig, at man i så fald endnu en gang kan kræve Rådets — med flertal vedtagne samtykke til enkelthederne i et kvotasystem. Hvis jeg har forstået det rigtigt, har Kommissionen ganske vist modereret sit standpunkt i duplikken. Her anføres det i hvert fald, at Rådet skal give sit samtykke til et kvotasystems *materielle indhold*, og på et senere trin i proceduren udarbejder Kommissionen systemet i form af en beslutning. Som belæg for, at Rådet faktisk i tilstrækkelig grad havde deltaget i udstedelsen af beslutningen, dvs. at det havde givet sit samtykke til *grundlæggende materielle led* i kvotasystemet, blev der ligeledes henvist til en sammenligning mellem det forslag, som Kommissionen den 6. oktober 1980 havde forelagt Rådet, og indholdet af den senere udstedte beslutning.

2. For så vidt angår dette yderligere stridspunkt i sagen, så må det først erkendes, at der i *litteraturen* findes en ganske væsentlig, men ingen helt entydig støtte til afklaring heraf.

På den ene side gør *Kovar* (i »Le Pouvoir réglementaire de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier 1964«, s. 174) sig til talsmand for den opfattelse, at det i de tilfælde, hvor EKSF-traktaten foreskriver en »avis conforme« fra Ministerrådets side, ikke er tilstrækkeligt, at dele af det pågældende spørgsmål forelægges Rådet; derimod skal der forelægges Rådet et udkast til en beslutning, og Rådet skal give sit samtykke til et sådant udkast.

På den anden side er der mange, der støtter den opfattelse, at ifølge artikel 58 kræves Rådets samtykke kun for at fastslå nødvendigheden af at indføre et kvotasystem, altså for at fastslå, at forudsætningerne i artikel 58 (åbenbar kriseperiode) er opfyldt, men derimod ikke for enkeltheder i systemet, hvis konkrete gennemførelse er overladt til Den Høje Myndighed (således *Mertens de Wilmars* i »Les Nouvelles, Droit des Communautés Européennes«, udstedt af Ganshof van der Meersch 1969, s. 520; *Quadri, Monaco, Trabucchi*, Trattato Istitutivo della Comunità Europea del Carbone e dell'Acciaio 1970, anmærkning 3 til artikel 58; *Erichsen*, Das Verhältnis von hoher Behörde und besonderem Ministerat nach dem Verträge über die Gründung der Europäischen Gemeinschaft für Kohle und Stahl 1966, s. 115). Til støtte for dette synspunkt henvises navnlig til den omstændighed, at der ifølge artikel 58 må skelnes mellem forskellige faser i anvendelsen af denne bestemmelse, og at Rådets medvirken kun er påkrævet i en enkelt fase. *Erichsen* henviser også til, at Rådet ikke råder over et specialiseret

forvaltningsapparat og derfor ikke kan tilvejebringe de nødvendige oplysninger for at fastsætte kvoterne, hvorfor det heller ikke kan foretage de nødvendige undersøgelser.

3. Analyserer man dernæst de forskellige under sagen fremførte argumenter, så viser det sig forholdsvis hurtigt, at såvel en del af sagsøgerens overvejelser som en del af Kommissionens betragtninger ikke har nogen særlig gennemslagskraft.

a) Dette gælder utvivlsomt — for at begynde med *sagsøgerens synspunkt* — argumentet om rådskompetencen ved skabelsen af sekundær fællesskabsret efter EØF-traktaten, hvor Rådet så at sige spiller hovedrollen. Det kommer man ikke langt med, da EKSF-traktaten klart er anderledes udformet, idet det her ganske entydigt er Kommissionen, der spiller den afgørende rolle ved udfærdigelsen af den sekundære fællesskabsret — der jo alligevel spiller en langt ringere rolle i betragtning af traktatens detaljerede udformning.

Ligeledes hjælper det vel ikke sagsøgeren ret meget at henvise til national forvaltningsret, hvorefter der ved udstedelsen af såkaldte »tosidige« forvaltningsakter kræves samtykke til endelige retsakter, og det samme gælder henvisningen til tysk forfatningsret, hvorefter det — såvidt love vedtaget af Forbundsagen kræver samtykke fra Forbundsrådet — ikke er tilstrækkeligt med samtykke til almindelige hensigtserklæringer. Samtykke kan kun meddeles på grundlag af endelige lovforslag. Ganske bortset fra, at de korte antydninger, der åbenbart kun vedrører tysk ret, ikke er egnet til at

indkredse en også i EF-retten gældende retsgrundsætning, har Kommissionen for det første anført, at der — så vidt man med tosidige forvaltningsakter tænker på akter, der kun udstedes efter bestemte retsundergivnes ansøgning — sikkert ikke er tale om samtykke til samtlige enkeltheder i en ordning. For det andet har Kommissionen under henvisning til den tyske grundlovs artikler 77 og 78 med rette fremhævet, at det ikke må glemmes, at der i lovgivningsproceduren entydigt foreligger en beslutning i lovform i det øjeblik, Forbundsrådet drages ind i arbejdet, hvorimod Ministerrådets deltagelse efter artikel 58 klart sigter til planlagte foranstaltninger.

Sagsøgeren har endvidere arbejdet med den opfattelse, at Rådets deltagelse forstærker de fællesskabsretlige beslutningers legitimation. Sagsøgeren mener, at en sådan — sociologisk opfattet — legitimation (i den forstand, at borgerne i højere grad godtager myndighedernes afgørelser) ikke er tilstrækkelig sikret, når initiativet til proceduren hovedsagelig ligger hos Kommissionen, som kun er undergivet en begrænset parlamentarisk kontrol. Over for denne opfattelse må det ikke blot anføres, at det vanskeligt kan konstateres, hvorledes regeringsrepræsentanternes deltagelse i Rådet (disse har jo også kun en *indirekte* demokratisk legitimation) skal virke i nævnte retning. Det er navnlig også vigtigt, at denne virkning, hvis den da rent faktisk eksisterer, er sikret tilstrækkeligt ved, at Rådet deltager ved fastlæggelsen af en ordnings *grundprincipper*, altså også uden at det giver sit samtykke til alle enkelthederne.

b) For det andet kan der fremsættes en tilsvarende vurdering af nogle *overve-*

jelser, som Kommissionen har fremført til udbygning af artikel 58.

Jeg tænker her for det første på Kommissionens henvisning til EKSF-traktatens artikel 14, hvorfra det angiveligt kan udledes, at Kommissionen indtager en afgørende position ved fastlæggelsen af den sekundære fællesskabsret. Hvorom alting er, må det nemlig ikke glemmes, at artikel 14 også taler om »under de i denne traktat fastsatte betingelser«, og altså henviser til andre traktatbestemmelser, hvorfor det kun er holdbart ved at analysere disse — i det foreliggende tilfælde artikel 58 selv — at vurdere, i hvilket omfang andre organer skal deltage i udstedelsen af en beslutning.

Yderligere er jeg af den opfattelse, at det med støtte i artikel 58, stk. 1, *andet afsnit*, vanskeligt kan hævdes, at Rådets medvirken indskrænker sig til at give samtykke til »det berettigede i« et kvotasystem. Ligesom det ved anvendelse af denne bestemmelse — Rådets enstemmige beslutning om indførelse af et kvotasystem — forekommer nødvendigt yderligere at overholde bestemmelsen i 1. afsnit om at indhente en udtalelse fra Det rådgivende Udvalg, kan det absolut være rimeligt, udover Rådets enstemmigt vedtagne beslutning om »det berettigede i« at indføre et kvotasystem, også at anse Rådets samtykke efter 1. afsnit for påkrævet for så vidt angår udformningen af systemets grundlæggende principper. For dette synspunkt og mod en for snæver afgrænsning af kravet om samtykke efter artiklens stykke 1, 1. afsnit, taler endelig bestemmelsens ordlyd; for så vidt der her tales om samtykke til indførelse af et »system« (»Régime«), må der foruden på »det berettigede i« systemets indførelse ligeledes være tænkt på systemets grundlæggende principper.

4. Derimod giver dels praksis i skrotudligningssager, som Kommissionen har henvist til, dels artikel 58, stk. 2, endelig vigtige holdepunkter for en passende løsning af det foreliggende problem.

I dommen i sag 111/63¹ blev det gjort klart, at Rådets samtykke (som ifølge artikel 53 skal gives enstemmigt til indførelse af finansielle ordninger) ikke kræves for enhver ændring af en sådan ordning under forudsætning af at der kun er tale om et underordnet punkt — som i sin tid renteordningen. Derudaf kan faktisk udledes, at Rådet kun skal give sit samtykke til grundprincipperne eller hovedlinjerne i en ordning, og man kan dernæst også uden videre gå ud fra — dette nævner jeg med henblik på en bestemt indvending fremført af sagsøgeren — at det er muligt, om end måske også kun med nogen vanskelighed, at holde en ordnings grundlæggende og sekundære bestemmelser ude fra hinanden.

I artikel 58, stk. 2, er der tale om, at Den Høje Myndighed (i dag altså Kommissionen) på et rimeligt grundlag fastsætter kvoter under hensyntagen til de i artiklerne 2, 3 og 4 nævnte principper og efter at have foretaget undersøgelser i samarbejde med virksomhederne og deres organisationer (som ikke omtales i stykke 1). Dette kan vel kun forstås som en henvisning til, at Kommissionen har en vis selvstændighed ved udformningen af kvotasystemet, og som en tilkendegivelse af, at Rådet, hvis samtykke omhandles i det foregående

afsnit, ikke skal billige alle systemets detaljer.

På den anden side må formålet med at kræve samtykke opfattes rigtigst, hvis man holder sig til den almene beskrivelse af Rådets beføjelse i artikel 26, hvorefter det først og fremmest drejer sig om en afstemning mellem Den Høje Myndigheds virksomhed og den virksomhed, der udøves af regeringerne, der er ansvarlige for den generelle økonomiske politik i deres lande. Det kan også udledes af denne bestemmelse, at det er tilstrækkeligt, at Rådet giver sit samtykke til ordningens grundlæggende udformning og til *hovedtrækkene*.

Går man ud fra dette kriterium, bliver det klart, at kvotasystemet ikke kan siges at være behæftet med en formangel som følge af et utilstrækkeligt samtykke fra Rådet. Samme antagelse kan også nås uden at gå ind på sagsøgerens krav om forelægelse af mødereferatet fra det afgørende rådsmøde med henblik på at konstatere, hvilke detaljer Rådets samtykke omfattede, hvilke ændringer der blev krævet foretaget i Kommissionens oprindelige udkast, og hvilke ændringer eller udvidelser Kommissionen selv gennemførte. Det er nemlig vigtigt, at grundlaget for Rådets stillingtagen var et forslag fra Kommissionen af 6. oktober 1980, der allerede har været fremlagt i andre retssager. I forslaget er tilsyneladende samtlige for kvotasystemet vigtige punkter opført (som f.eks. konstateret produktion, fastsættelse af referencerperiode, fastsættelse af kvoter — i givet fald under hensyntagen til omstrukturingsforanstaltninger, de for første kvartal forudsete reduktionssatser, ordning for leverancer inden for fællesmarkedet, byttehandel med og salg af kvoter, nødvendig kontrol og nødvendige sanktioner såvel som tidspunktet for

1 — Lemmertz-Werke GmbH mod Den Høje Myndighed for EKSF, dom af 13. juli 1965, Sml. 1965-1968, s. 111 (org. ref. Slg. 1965, s. 893 og 919).

indførelsen og ophævelsen af kvotasy-stemet). Endvidere er det efter min opfattelse af betydning, ikke mindst som et vægtigt indicium, at ingen af medlems-staterne, hvoraf nogle våger særdeles kritisk over, om Kommissionen holder sig inden for sin kompetence, efter udstedelse af beslutningen har fremsat kritik og givet udtryk for den opfattelse, at beslutning nr. 2794/80 på nogle vigtige punkter har fjernet sig fra det af Rådet besluttede.

Følgelig kan beslutning nr. 2794/80 ej heller erklæres uanvendelig på grund af tilsidesættelse af væsentlige formkrav og den umiddelbart anfægtede meddelelse ej heller ophæves.

IV — Retsstridig fastsættelse af leveringskvoter for Fælles-skabet og retsstridig begrænsning af produkti-onen, for så vidt den er bestemt til eksport

Jeg kommer endelig til en sidste række påstande, der — som indledningsvis nævnt — først blev nedlagt i replikken. Den ene vedrører artikel 7, stk. 2, i beslutning nr. 2794/80, der lyder således:

»For så vidt angår leverance af produkter underkastet kvotasy-stemet, må virksomhederne ved leverancer inden for Fælles-skabet for hver produktgruppe ikke overskride forholdet mellem leverancer til Fællesskabet og samlede leverancer i de tolv måneder i tidsrummet fra juli 1977 til juni 1980, i hvilke summen af produktionen af de fire grupper af valsede produkter var højst«.

Dette opfatter sagsøgeren som fastlæg-gelse af *leveringskvoter*, hvortil Kommissi-onen ingen beføjelser har inden for rammerne af artikel 58. I den anden påstand gøres gældende, at kvotasy-stemet uberettiget omfatter den del af produktionen, der er bestemt til eksport. Derved blev eksporten begrænset, der blev altså på en måde fastsat leverings-kvoter for eksporten, da der for dette marked, bortset fra lagerbeholdningerne og opkøbene, kun er taget hensyn til den del af den — begrænsede — produktion, der ikke blev omsat inden for Fælles-skabet. Efter sagsøgerens opfattelse har Kommissionen heller ikke haft den nødvendige kompetence hertil; det havde derimod været mere korrekt at begrænse produktionen i forhold til den inden-landske efterspørgsel og ikke disponere over den til eksport bestemte produktion.

1. Herved opstår der først og fremmest — som allerede antydet — *formalitetss-problemer*.

For det første må det undersøges, om der med rette kan gøres indsigelse mod lovligheden af artikel 7, stk. 2, i beslutning nr. 2794/80 i sammenhæng med anfægtelsen af en bestemmelse, der begrænser sig til at fastlægge produkti-onskvoter. For det andet er det et forma-litetsspørgsmål, om argumenter, der ikke var fremført i stævningen, kan admit-teres.

a) Jeg kan udtale mig forholdsvis kort om dette første punkt. Problemet har nemlig allerede spillet en lignende rolle i to andre sager (forenede sager 275/80 og 24/81 samt sag 258/80¹). I tilslutning

1 — Krupp Stahl AG mod Kommissionen, dom af 28. oktober 1981; nu i Sml. 1981, s. 2489; SpA Metallur-gica Rumi mod Kommissionen, dom af 16. februar 1982 — endnu utrykt.

til generaladvokatens forslag til afgørelse blev det fremhævet i dommen, at indsigelse mod en generel beslutning ved anfægtelse af en gennemførelsesakt kun er mulig, *når* den generelle forskrift er blevet anvendt i den anfægtede individuelle beslutning, *når* den individuelle beslutning støttes på den generelle forskrift, og *når* beslutningens lovlighed afhænger af den generelle forskrifts lovlighed. Dette blev for så vidt angår meddelelsen om produktionskvoter og artikel 7, stk. 2, benægtet med den begrundelse, at den første faktisk ikke indeholdt nogen fastlæggelse af leveringskvoter, mens artikel 7, stk. 2, også kunne anvendes uden individuel beslutning.

Efter min opfattelse bør der dømmes tilsvarende i den foreliggende sag, især fordi sagsøgeren selv har erklæret, at virksomhedens *leveringskvoter støttedes* på meddelelsen om produktionskvoter (og ikke omvendt). Endvidere må det ikke glemmes, at påstanden kun lyder på en ophævelse af meddelelsen af 6. april 1981, for så vidt der heri for sagsøgeren blev fastsat referenceproduktion og produktionskvoter for valsede stålprodukter under gruppe I, dvs. at den ikke vedrører den stiltiende bestemmelse, der ligeledes indeholdes i meddelelsen (da den fremgår af denne sammenholdt med artikel 7, stk. 2), der vedrører den del af den tilladte produktion, som sagsøgeren kan afsætte inden for Fællesskabet.

I overensstemmelse med det af Kommissionen anførte må det altså fastholdes, at sagsøgeren først efter udstedelse af en sanktionsbeslutning kan gøre indsigelse mod artikel 7, stk. 2, i beslutning nr. 2794/80, da en umiddelbar anfægtelse under påberåbelse af påstanden om

magtmisbrug, jf. EKSF-traktatens artikel 33, stk. 2, ikke har fundet sted.

b) For så vidt angår det andet punkt — der efter det netop fremførte nu kun er af betydning for det argument, der støttes på *begrænsning af eksporten* — skal henvises til procesreglementets artikel 42, stk. 2, hvorefter nye søgsmålsgrunde og indsigelser ikke må fremføres under sagens behandling, medmindre disse støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under den skriftlige forhandling. Da sidstnævnte krav ikke er opfyldt, kommer det princip faktisk ind i billedet, hvorefter søgsmålsgrunde, der blev fremført første gang i replikken, uden at de var blevet nævnt i påstanden, ikke kan antages til behandling (dette princip omtales eksempelvis i sagerne 9/55¹, 18/57², i de forenede sager 27, 28 og 29/58³, 19, 21/60 og 2, 3/61⁴, 17 og 20/61⁵, samt i sag 12/79⁶).

Der kan ganske vist opstå tvivl om, hvorvidt denne vurdering er rigtig, for det første fordi det i det anbringende, der her har interesse, gøres gældende, at

1 — Société des Charbonnages de Beeringen m.fl. mod Den Høje Myndighed, dom af 29. november 1956, Sml. 1954-1964, s. 33 (org. ref. Slg. 1955-1956, s. 331, s. 365).

2 — I. Nold KG mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 131 (org. ref. Slg. 1958-1959, s. 89, s. 114).

3 — Compagnie des Hauts Fourneaux et Fonderies de Givors m.fl. mod Den Høje Myndighed, dom af 10. maj 1960, Sml. 1954-1964, s. 183 (org. ref. Slg. 1960, s. 513, s. 541).

4 — Société Fives Lille Cail m.fl. mod Den Høje Myndighed, dom af 15. december 1961, Sml. 1954-1964, s. 269 (org. ref. Slg. 1961, s. 611, s. 645).

5 — Klöckner-Werke AG og Hoesch AG mod Den Høje Myndighed, dom af 13. juli 1962, Sml. 1954-1964, s. 321 (org. ref. Slg. 1962, s. 653, s. 695).

6 — Hans-Otto Wagner GmbH Agrarhandel KG mod Kommissionen, dom af 12. december 1979, Sml. 1979, s. 3657, navnlig s. 3670.

EKSF-traktatens artikel 58 er tilsidesat, og fordi der allerede i stævningen findes visse klagepunkter under denne overskrift. For det andet viser en analyse af den relevante domspraksis også en vis relativisering af det netop nævnte princip, og det fremgår klart, at det ikke overalt anvendes med samme strenghed. Således anses senere fremsatte argumenter for at kunne antages til realitetsbehandling, for så vidt det drejer sig om supplerende redegørelser til støtte for allerede i stævningen indeholdte anbringender (jf. muligvis dommene i sagerne 2/54¹, 2/57² og 18/60³), Det må ligeledes anerkendes, at man i denne sammenhæng ikke altid er gået så hårdt frem som i sag 18/57, i de forenede sager 19, 21/60 og 2, 3/61 såvel som senest i sag 11/81⁴. Derved tænker jeg navnlig — uden her at anføre enkeltheder for argumentationen — på de tilfælde, som blev behandlet i sagerne 2/56⁵ og 19/58⁶.

Da Domstolen desuden i sag 18/57 fandt det rimeligt *på embeds vegne* at tage søgsmålsgrunden om manglende begrundelse op til behandling, skønt den måtte betragtes som for sent fremført, kan man i den foreliggende sag faktisk kun med nogen tøven overveje en streng anvendelse af procesreglementets artikel 42, og i stedet anse det for holdbart, at

anbringendet om begrænsningen af eksportmulighederne ikke bør afvises.

2. Følger man det synspunkt, så viser det sig ganske vist meget hurtigt, at sagen heller ikke kan afgøres på grundlag af dette anbringende.

a) I denne forbindelse skal der først og fremmest henvises til dom i sag 276/80⁷, hvori problemet allerede blev behandlet. Der blev problemet løst med den begrundelse, at Kommissionen var villig til for virksomheder, hvis eksportmuligheder var blevet forringet på grund af kvotasystemet, at anvende bestemmelsen i artikel 14 i beslutning nr. 2794/80, samt ved henvisning til, at sagsøgeren ikke havde ført bevis for at have mistet udenlandske markeder som følge af kvotasystemet.

I den foreliggende sag har Kommissionen endnu engang udtalt, at den i andet kvartal 1981 såvel som på et tidligere tidspunkt gjorde opmærksom på, at virksomheder, der var særlig interesseret i eksport, med hjemmel i artikel 14 i beslutning nr. 2794/80 kunne få forhøjet produktionskvoten. Det er ligeledes blevet oplyst, at sagsøgeren ikke for andet kvartal 1981 havde indgivet en ansøgning om en sådan forhøjelse — da den anså det for formålsløst — og sagsøgerens ansøgning vedrørende første kvartal 1981, der støttedes på artikel 14, kunne derfor ikke tages til følge, da sagsøgeren i ansøgningen udelukkende påberåbte sig problemet vedrørende kapacitetsudnyttelsen. Da sagsøgeren desuden heller ikke i den foreliggende sag har godtgjort, at eksportaktiviteten

1 — Regeringen for Den italienske Republik mod Den Høje Myndighed, dom af 21. december 1954, Sml. 1954-1964, s. 5 (org. ref. Slg. 1954-1955, s. 79, s. 107).

2 — Compagnie des Hauts Fourneaux de Chasse mod Den Høje Myndighed, dom af 13. juni 1958, Sml. 1954-1964, s. 101 (org. ref. Slg. 1958, s. 133, s. 150).

3 — Louis Worms mod Den Høje Myndighed, dom af 12. juli 1962, Sml. 1954-1964, s. 323 (org. ref. Slg. 1962, s. 395, s. 416).

4 — Anton Dürbeck mod Kommissionen, dom af 1. april 1982 — endnu utrykt.

5 — »Geitling« Ruhrkohlen-Verkaufsgesellschaft mbH mod Den Høje Myndighed, dom af 20. marts 1957, Sml. 1954-1964, s. 41 (org. ref. Slg. 1957, s. 9, s. 40).

6 — Regeringen for Forbundsrepublikken Tyskland mod Den Høje Myndighed, dom af 10. maj 1960, Sml. 1954-1964, s. 181 (org. ref. Slg. 1960, s. 481, s. 508).

7 — Ferrjera Padana SpA mod Kommissionen, dom af 16. februar 1982 — endnu utrykt.

rent faktisk er blevet hæmmet (som De vil huske, blev der nemlig under den mundtlige forhandling udtrykkeligt stillet et spørgsmål vedrørende det problem, om sagsøgeren havde måttet give afkald på eksportordrer), kan der faktisk heller ikke i den foreliggende sag træffes en anden afgørelse end i dommen i sag 276/80.

b) For så vidt sagsøgeren i den foreliggende sag har anfægtet, at Kommissionen *ikke har begrundet*, hvorfor det forekom den nødvendigt at lade beslutning nr. 2794/80 omfatte al eksport, kan denne indsigelse ligeledes let imødegås med to supplerende betragtninger.

Det er for det første vigtigt, at det klart kan udledes af præambelen til beslutningen, at der er tale om en verdensomspændende krise, da der overalt kunne

konstateres en efterspørgselsnedgang. Således er det klart, at kvotasytemets indvirkning på eksportmulighederne absolut kan retfærdiggøres. For det andet er det først og fremmest klart, at et kvotasytem for produktionen som det her anvendte, i kraft af selve systemet som sådant, også påvirker eksportmulighederne, og at de bestående eksportmuligheder således kun i enkelte tilfælde kan tages i betragtning ifølge en særbehandling som beslutningens artikel 14. Således er der med begrundelsen for kvotasytemet ligeledes automatisk givet en tilstrækkelig begrundelse for den mulige påvirkning på eksporten.

3. Herefter kan det slås fast, at det nye anbringende fremsat i replikken heller ikke er af betydning for sagsøgerens påstand.

V — Konklusion

Sammenfattende skal jeg dernæst blot foreslå, at sagsøgte frifindes, og at sagsøgeren som følge heraf betaler sagens omkostninger.